

K.N. - Banana Yoshimoto

Sarao Takase hakkında ne biliyordum? Amerika'da yaşamış mutsuz bir Japon yazarı olduğunu, kafası çok bozuk olmadığında da kurgusal metinler yazdığını biliyordum. Kırk sekiz yaşındayken kendi canına kıydığını; ayrıldığı karısından iki çocuğu olduğunu; öykülerinin Amerika'da tek bir cilt halinde yayımlandığını ve birkaç ay boyunca popüler olduğunu da biliyordum.

Kitabın adı *K.N.*'ydi. ve içinde doksan yedi öykü vardı. Hepsi oldukça kısa ve dağınık anlatımlıydı, eskizlere benziyorlardı. Takase'nin, uzun bir anlatıyla uğraşacak sabrı yoktu. Eski erkek arkadaşım Shoji sayesinde tanıdım onu. Sjoji, Takase'nin doksan sekizinci öyküsünü bulmuş, Japoncaya çeviriyordu.

Sıcak bir yaz gecesini kamp ateşinin çevresinde oturup birbirinize ardı ardına hayalet hikayeleri anlatırsanız, yüzüncü hikayeye geldiğinizde mutlaka gizemli birşey olacağını söylerler ya, işte geçen yaz benim başıma gelen de buydu. Bu yüzüncü hikayelerden birini yaşadım; tam da havanın yoğun ve sıcak olduğu, mavi yaz göğünün sizi emecekmiş gibi durduğu bir zamandı. Geçen yaz başıma gelenleri size anlatayım bari.

Sarao Takase'nin çocuklarıyla lisedeyken, beş yılı aşkın bir zaman önce tanıştım. Bir gün Shoji beni, bir yayıncının verdiği bir partiye götürdü. Parti, gösterişli yemeklerin bulunduğu gümüş tabaklarla dolu devasa masaların ve orkidelerle süslenmiş minyatür şamdanların olduğu büyük bir balo salonundaydı. Salon birbiriyle konuşan ve ordövrlerin tadına bakan insanlarla doluydu. Yaşıtım birileri var mı diye etrafıma bakındım, ama ilk başta kimseyi göremedim. Sonra gözlerim Takase'nin çocuklarına takıldı ve kendimi daha rahat hissettim.

Bir aşamada, Shoji başka biriyle konuştuğu sırada, onları daha iyi izleyebileceğim bir noktaya geçtim. Gerçekten çok garipti. Onlarla daha önce rüyalarımınla karşılaşmışım gibi bir hisse kapıldım, ama sonra sağduyum devreye girdi, onları kim görse aynı şeyi hissedeceğini anladım. Nostalji yaratan, sıla hasreti doğuran bir çiftti bu bir bakıma.

Shoji onlara bakarken yakaladı beni, "Bu ikisi Sarao Takase'nin son canlı kalıntıları," dedi.

"İkisi de onun çocuğu mu?" diye sordum.

"Evet, çift yumurta ikizleri."

“Onlarla tanışmak istiyorum.”

“Tanıştırırım.”

“Yalnız lütfen unutma, ben yirmi yaşındayım ve buraya yeni geldim, tamam mı?” diye gülümsedim.

“Gayet saygın geliyor kulağa. Gel gidelim.” O da gülümsedi.

“Bir dakika. Onları biraz daha izlemek istiyorum.”

Onları gizlice izlemek için bulduğum mükemmel noktada biraz daha kalmak istiyordum. Bir kere tanıştırdık mı onları o kadar rahat gözlemleyemeyecektim. Tüm bildiğim, anne babaları çok gençken ve daha yeni evlenmişken doğdukları ve benim yaşlarımda olduklarıydı. Babalarının onlar çocukken ailesini terk ettiğini, onların da Takase ailesine yakın olabilmek için anneleriyle birlikte Japonya’ya döndüğünü duymuştum. Ne hayat.

Gözlerimi onlardan alamıyordum. İkisi de uzun boylu, kumral saçlıydı. Kız ince ama sağlıklıydı, cildi ıslık ıslık. Masum bir yüzü vardı, ama dar, diz üstü, sırtını açıkta bırakan bir elbise giymişti. Seksi görünüyordu; canlı görünüyordu – ne diyebilirim ki?

Oğlan da sıkıydı. Çok güçlü bir görüntüsü vardı, hayat dolu, umut dolu bir genç adam portresi çiziyordu – bunun tek istisnası o kara gözleriydi. Gözlerinde delice bir parlaklık vardı, babasından ona neler geçmiş olabileceği konusunda düşündürüyordu bu beni.

Her nedense hep gülümsüyorlardı. Orada durmuş konuşuyorlar, gülüyorlar, gülümsüyorlardı birbirlerine. Onlara bakarken, buna benzer birşeye daha önce de tanık olduğumu fark ettim.

Uzun zaman önce bir gün, evden çok da uzak olmayan botanik bahçesine doğru yürüyordum. İçeride geniş çimenlerin üstüne uzanmış, bebeğini kollarına almış bir anne gördüm. Batan güneşin sıcak ışınları çimeni parlak sarı-yeşil bir renge büründürmüştü, etrafta başka kimse de yoktu. Genç anne çocuğu beyaz bir havluya yatırdı. Çocukla oynamıyordu, konuşmuyordu, sadece orada oturmuş, onu izliyordu. Arada sırada düşüncelere dalmış bir şekilde gökyüzüne çeviriyordu bakışlarını.

Saçları esintide hafifçe dalgalanıyor, güneşte parlıyordu. Durağan bir sahneydi, bir Wyeth resmine benziyordu, ışığa karşı koyu gölgeler vardı. Bütün bunları herşeyi bilen bir anlatıcının gözünden görüyordum, mutlulukla hüznün birleştiği sonsuz bir günbatımı olarak.

Takaselere bakarken benzer birşey oldu. Parlak bir akşam göğünün melankolisi. Bu belki damarlarında akan yeteneğin bir göstergesiydi, gençliğin ve geçici hazların bastıramadığı birşey.

“Sarao Takase’nin öykülerini çevirmeye karar verdin mi?” diye sordum Shoji’ye.

“Plan bu,” dedi gururla.

“Kitabın adı ne bu arada? Baş harfler miydi, neydi?”

“K.N.”

“Neyin kısaltılmışı?”

“Kuzey Noktası.”

“Kuzey Noktası mı? Anlamadım.”

“Eski bir şarkının adı.”

“Nasıl bir şarkı?”

“Çok hüzünlü,” diye yanıtladı.

* * *

O gün, telefonun sesiyle derin bir uykudan uyandım. Yataktan çıkmadan ahizeye uzanmaya çalıştım.

“Merhaba Kazami. Benim. Ne haber?”

Ablamın kalın sesinin ahizeden yayıldığını duydum. Uluslararası aramalarda hep olan kesik kesik ses, uyanmamı sağladı.

“Ne oldu?”

“Birşey yok. Sesini duyayım dedim,” dedi ablam.

“E yine saat farkını unutmuşsun! Burada saat sabahın beşi,” dedim.

“Pardon.”

“Orada saat kaç?”

“Akşam sekiz.”

Bu saat farkı hikayesi kendimi gerçekten garip hissetmeme neden oldu. Ablamla beni birbirimize bağlayan tek şey olan bu telefon hattına şükran duydum.

“Nasılsın?” diye sordum.

“Geçen gece seni rüyamda gördüm de onu söylemek istedim,” dedi ablam. “Rüyamda mahalleden geçiyordun, senden yaşlı bir adamla el eleydin.”

“Hangi mahalle? Senin Londra’daki mahallen mi?”

“Evet. Kilisenin arkasında.”

“Hadi yaa. Bana uyar,” dedim mutlu bir sesle. Ablamın rüyalarının çoğu zaman çıktığını biliyordum.

“Evet, ama ikiniz de üzgün görünüyordunuz işte, ben de sizinle konuşamadım. Adam uzun boylu ve böyle biraz gergin tiptiydi, üstünde beyaz bir süveter vardı. Sen öğrenci üniformanı giymiştin. O yüzden belki de sırf birşeyleri kanıtlamak için senden yaşlı biriyle birlikte olduğunu düşündüm.”

“Ne ilgisi var.” Sözcükler ağzımdan çıkarken sırtım ürperdi. Rüyasında beni birlikte yürürken gördüğü adam Shoji olmalıydı. Ama ablamın Shoji’den hiç haberi olmamıştı.

“Yok, zaten yeteneğimi kaybettim,” dedi.

“Üzülme. En iyilerimizin bile başına gelen birşey.”

Ama beynim çılgın bir hızla çalışıyordu. Kötü bir işaret miydi bu? Doğruydum, o sıralarda Shoji sık sık aklıma geliyordu, ama onu anımsamaya çalıştığımın değil. Her ne kadar bilinçli olarak belleğimde değilse de, görüntüsü durduk yerde

beliriveriyordu, bulutlu bir gökyüzünde, ıslak, siyah asfaltlı bir sokakta, bir dükkan vitrininde.

“Kocan nasıl?”

“İyi iyi. Kışın Japonya’ya geleceğiz. Annem nasıl? Sık sık görüyor musun?”

“Eh işte, arada sırada. Seni çok özleyiyor.”

“Selam söyle, olur mu? Kusura bakma seni uyandırdığım için. Yine ararım ben.”

“Saat farkını hesaba katmaya çalış ama, tamam mı?”

“Tamamdır. Her neyse, sen de kötü ilişkilerden uzak dur, duydun mu?” Güldü.

Duracağıma söz verdim, vedalaştık. Telefonu kapattıktan sonra odanın sessizliği şekle büründü ve üstüme üstüme geldi. Alt dolapta neredeyse hiç açmadığım bir kutu vardı. İçinde eski bir *K.N.* nüshası, bir defter, bir de ağır bir Rolex kol saati duruyordu. Shoji’den bana kalanlardı bunlar.

Dört yıl önce, aşırı dozda uyku hapı alarak kendini öldürmüştü. Bu nesnelere elime geçtiği andan itibaren onlara kişisel hazinem, kalbim ve ruhum gözüyle baktım. Bazen üniversitede gece geç saate kadar çalıştığımda ve şehirden gelen uzak siren seslerini duyduğumda, yangının benim evimin oralarda bir yerlerde olup olmadığını düşünür, Shoji’nin eşyalarının başına birşey gelmesinden endişe ederim. Benim için bu denli değerlidirler.

Bu nesnelere herbirini elime alıp sağlam olduklarından emin olmak istedim, sonra da dikkatli bir şekilde kutuya geri koydum. Ancak ondan sonra rahat bir uyku uyuyabildim.

On dokuz yaşıma kadar annem ve ablamla yaşadım. Annemle babam ben dokuz, ablam da on bir yaşındayken boşandı. Babam başka bir kadına aşık olunca ayrıldılar. O zamana kadar annem “freelance” çalışan ve işleri yoğun olan bir mütercimdi, ama boşanmadan sonra bize bakabilmek için evden çeviri yapmaya karar verdi. Önüne gelen her işi kabul etti, isimsiz çevirilerden söyleşilere kadar herşeyi.

Babamızın bizimle olduğu günleri özleyorduk, ama yine de birlikte iyi vakit geçiriyorduk. Kağıt üstünde ailem bir anne ve iki kızından oluşuyordu, ama yaşlarımız

ve rollerimiz gün içinde pek çok defa değişiyordu. Bazen ben, ağlayan annemi teselli ediyordum, o da ben sorunlarım hakkında söylenip yakınırken bana cesaret veriyordu – bazense ablam anne rolünü benimsiyordu. Gereksinim duyduğunuzda, size sarılacak biri hep oluyordu. Hepimiz yanlış anlamaları ve kızgınlıkları düzeltmeye hazırдық. Böyle yaşamaya da alışmıştık.

Bir noktada annem bizimle daha çok vakit geçirmek istediğine karar verdi ve bize İngilizce öğretmeye başladı. Her gece saat on civarında, defterlerimizi alıp mutfak masasına oturur ve bir saat çalışırdık – İngilizce telaffuz, kelime hazinesi, basit deyişler ve bu tür şeyler. Ben daha çocuktum, her gün İngilizce dersine oturma fikri beni hiç heyecanlandırmıyordu, ama annemin hatırı için katlandım.

O yüzden annemi düşündüğümde, mutfak lavabosuna eğilmiş biri değil, İngilizce derslerinde yanımda oturan, tel çerçeveli gözlükleri olan, yalın yüzlü biri gelir aklıma. Çevirileriyle uğraşırken şaşırtıcı bir hızla sözlüklerde dolaşan solgun parmaklarını anımsıyorum. Bize İngilizce öğretirken kendi yaşamının başlarına dönüyor, o başlangıç İngilizcesini –hayır, temel İngilizceyi- aklına bir kez daha kazıyordu.

Artık annemle yaşamıyorum, ama onu her gördüğümde, bir İngilizce hocasının yanında asistan olarak iş bulabilmemin, ablamın da bir yabancıyla evlenmesinin nedeninin o İngilizce dersleri olduğunu büyük bir mutlulukla yeniden anımsatıyor bana. İkinize İngilizcenin ne kadar eğlenceli olabildiğini öğrettiğim için, diyor. Annemin en sevdiğim yanı bu.

* * *

Ertesi sabah sıçrayarak uyandım. Görme alanıma ilk gelen şey, perdelerin arasındaki bir açıklıktan parlayan bulutsuz mavi yaz göğüydü. Son zamanlarda görüp durduğum bir rüyaya ton olarak çok benziyordu. Rüyamda ağlıyordum. Rüyamdaki billur ırmaktan eve bir tutam altın tozu getirmiş gibiydim.

Üzgün olduğum için mi ağlıyordum, yoksa üzüntümden az önce kurtulmuş olduğum için mi, diye merak ettim. Her durumda, daha uyanmak istemiyordum. Önceki gece bir parmak aralık bıraktığım pencereden içeri serin bir esinti doldu.

O gün işe gittikten sonra bile bu duyguyu üstümden atamadım. Daha da kötüsü, sürekli hata yapıyordum. Birbiri ardına. Önce bir çay fincanını kırdım, sonra fotokopi çekerken işleri berbat ettim. Yanlış giden birşeyler vardı. Kendimi tuhaf

hissediordum, sanki o rüyada hissettiğim şeyler gerçek yaşama müdahale ediyordu. Sonra kafamın tamamen rüyada ne gördüğümle meşgul olduğunu fark ettim.

O yüzden de telefon çaldığında bir türlü açmadım, o da susmaksızın çaldı. O sabahki hatalarımın en azından onuncusuydu bu. Patronum sonunda telefonu açtı ve bana dik dik bakarak alo dedi. Bu aklımı başıma getirdi.

“Kano. Telefon sana.”

Azarlarcasına bir bakışla telefonu bana uzattı. Özür dileyip ahizeyi kulağıma götürdüm, ama karşı taraftan ses gelmiyordu. Arayan her kim idiyse çoktan kapamıştı.

“Size bir isim söylediler mi?” diye sordum şaşkınlıkla.

“Hayır, seni istediler o kadar. Bir kadındı. Baksana, yemeğe çıksana sen? Yorgun gözüküyorsun bugün.”

“Ama saat daha on bir.” Ofisteki herkes o sabahki beceriksizliğim görmezden geliyordu, ama profesörün erken yeme teklifine karşı çıkınca herkes gitmem için üsteledi. O kadar ısrara dayanamayıp ofisten çıktım ben de.

Oyun sahasından geçerek kampüsün kenarına yürüdüm ve bütün bu süre boyunca da gerçekten o kadar tuhaf davranıp davranmadığımı düşündüm. O kadar garip hissetmiyordum. Bedenim henüz gerçekliğe alışmamıştı, dünya bana taze ve yeni görünüyordu, o kadar. Belki de doğmakla ilgili bir rüyaydı gördüğüm – öyle olmalıydı.

Kampüsün arkasındaki tepenin üstünde bir kitapçı vardı. Dükkana çıkan yolu tırmandım, iki saatlik uzun öğle tatilimde okuyacak birşey bulmayı umuyordum. Orada, sokağın ortasında Otohiko’yla karşılaştım. Bu bizim yalnızca ikinci karşılaşmamızdı daha. Benim yürüdüğüm yolun (tepeye tırmanan yolun) kalabalık ve bol dükkanlı bir sokakla kesiştiği yerin hemen ilerisindeydi. O sokağa şöyle bir bakmış, telefon direklerinden sarkan ve mavi göğe karşı parlak bir şekilde dalgalanan neon pembesi ve gümüş renkli plastik reklam şeritlerini görmüştüm. Şimdi bile o parlak renkler gözümün önünde uçuşuyor. Yeniden tepeye baktığımda, yokuştan aşağı birisinin bana doğru yürüdüğünü gördüm. Daha önce gördüğüm bir adamdı bu.

“Seni tanıyorum.” Sözcükler ağızımdan çıkıvermişti. “Sen Sarao Takase’nin oğlusun.”

“Afedersiniz?” dedi kuşkulu bir yan bakışla. Temkinli olması çok doğaldı. Kendimi vakit yitirmeksizin tanıttım.

“Uzun zaman önce bir yayıncının partisinde tanışmıştık. Adım Kazami Kano.”

Yüzümü dikkatle inceleyip kafasını salladı. “Sen çevirmen Shoji Toda’yla birlikteydin, değil mi?”

“İyi bir belleğin varmış.”

“Eh işte, partide otuzun altındaki diğer tek insan sendin neredeyse,” dedi sırtarak.

“Buralarda mı oturuyorsun?” diye sordum.

“Ailemin evi Yokohma’da, ama ben kız kardeşimde kalıyorum şimdilik. Bu tepenin üstünde oturuyor, ayrıca T. Üniversitesine gidiyor.”

“T.Ü.’ye mi?”

“Evet.”

“Ne rastlantı. Ben de orada İngiliz Edebiyatı bölümünde çalışıyorum.”

“Sahiden mi? Kız kardeşimle tanışmıştın zaten. O gece partide o da vardı. Adı Saki.”

“Öyleyse kampüste de görmüşümdür, kim olduğunu bilmeden.”

“Zamanın var mı? Bir kahve içer misin?”

Zamandan bol birşeyim yoktu.

“Tabii.”

Öğle yemeği kalabalığı daha çıkmamıştı, o yüzden kafe neredeyse boştu. Bir masa bulup kahve söyledik. Benim için Otihoko yalnızca geçmişte, eski bir hikayede yaşıyordu ve onu yeniden göreceğimi hiç düşünmemiştim. Şimdi onu karşımda bulunca, ona birşeyler olduğunu gördüm. O olağandışı siyahlıktaki gözleri, polo

tişörtüne ve kırmızı yanaklarına hiç uymuyordu. Onunla ilk karşılaştığımda böyle hissetmemiştim.

“Çok değişmişsin Otohiko.”

“Öyle mi dersin?”

“Benden topu topu iki yaş büyüksün, ama acayip olgun görünüyorsun. Bak, senin kaç yaşında olduğunu filan biliyorum.”

“Sen yirmi iki yaşında mısın?”

“Evet.”

“Yani seni partide gördüğümde sen daha lisedeydin.”

“Hmm.”

Beş yıl önce. İnanılır gibi değil. Hiç yaşlanmadım sanıyordum, ama ben zaten ne anlarım. Gerçi yurtdışındaydım.”

“Nerede?”

“Boston’da. Nisanda döndüm Japonya’ya.”

Değişen yalnızca Otohiko’nun dış görünüşü değildi. Bir şekilde daha kapalı ve temkinli olmuştu, bazı insanlara böyle olur ya, acımasız ve kahpe bir kader peşlerini bırakmaz, onlar da gururlarını korumak için umarsızca çırpınırken bu hale gelirler.

“Boston’a gitmeden önce Japonya’da uzun süre kalmış mıydın?”

“Evet, Yokohama’da dedemlerle yaşıyordum.”

“Baban ölür ölmez mi geldin?”

“Evet. Ben küçükken terk etmişti babam bizi, ama adlarımız hala onun kütüğüne kayıtlıydı. Büyükbabamlar torunları yanlarında olsun istemişler, bizi çağırdılar, onlarla yaşayalım diye.”

“Sen kaç yaşındaydın o sırada?”

“On dört filan. Kız kardeşim de ben de, babam öldükten sonra annemin ne kadar sarsıldığını görüyorduk, o yüzden büyük insanlar gibi davrandık ve onu da alıp hep birlikte yolculuğa çıktık. Bir sürü yere gittik, ama yolculuk bitip de eve dönme vakti gelince, ne yapacağımızı bilemedik. İşte o sırada büyükbabamlar arayıp onlarla Yokohama’da yaşamamızı söyledi. Annem onların bu teklifini kabul etmekte zorlandı, ama kız kardeşimle ben gitmemiz için ısrar ettik. Uzun vadede bunun onun için en iyisi olacağını biliyorduk. Yeniden evlenmek istese büyükbabamlar buna karşı çıkmazdı, ayrıca üçümüz birlikte yaşamayı sürdürseydik keçileri tamamen kaçırabilirdi. Amerika’dan ayrılmayı istemiyorduk tabii –orası yuvamızdı- ama cesaretimizi toplayıp suya atladık.”

“Bunun nasıl birşey olduğunu biliyorum. Benim ailem de böyleydi. Annemle babam boşandıktan sonra ben, ablam ve annem bir başımıza kaldık.”

“Öyle bir ailede yaşamak hiç sağlıklı değil.”

“Kesinlikle. Ortadan kaybolan kişi böyle dev bir varlık kazanıyor. Babam bizimle değildi, ama bütün yaşam yine de onun çevresinde dönüyordu.”

“Evet, ayrıca bazen herkes tamamen nevrozlaşıyor.”

“Aynen,” diye katıldım. “Bana ne oldu biliyor musun? Bir süre gerçekten hiç konuşamadım.”

“Ailene olanlar yüzünden mi?” diye sordu merakla.

“Herhalde. Ortada belirli bir neden yokken sesimi yitirdim, sonra aynı gizemli şekilde geri geldi.”

“Küçük kızın içinde bir tür korkunç mücadele sürüyormuş demek ki o sırada.”

Babam bizi terk ettikten üç ay sonra, annemin iyice dağılmasını engellemek için boşuna uğraşırken sesimi yitirdim. O sıralar annemin ne kadar gergin olduğunu size anlatamam. Olayın olduğu gün, okuldan döndükten sonra dışarıda uzun süre karla oynamıştım, akşam eve girdiğimde ateşim vardı. Bir iki gün evde yattım. Bütün bedenim ağrıyordu, boğazım şişmişti ve acıyordu.

Bir gün, yatağında yan dönmüş yatarken, ateş nöbetleri içindeyken, annemle ablamın seslerini duyabiliyordum.

“Nereden biliyorsun?” diyordu annem.

“Öyle bir his sadece, ama oldukça eminim,” diye yanıtladı ablam.

“Yani Kazami sesini tamamen yitirecek mi diyorsun?” diye sordu annem, o günlerde sık sık duyduğumuz histerik tonla.

“Evet, sanırım öyle,” dedi ablam sevinçle.

Ablamın sezgileri gerçekten güçlüydü, telefon çaldığında kimin arıyor olduğunu, ya da havanın ne zaman değişeceğini, ya da böyle ufak şeyleri genellikle doğru tahmin ederdi. Bu tahminlerini hep tuhaf bir sükunetle duyurur, gayet olgun davranırdı.

Annemin oldukça titrek bir sesle, “Kazami’ye bunu sakın şimdi söyleme,” dediğini duydum.

“Olur,” dedi ablam.

Sesimi yitirme düşüncesi beni hiç etkilememişti, ama sırf teorisini sınamak için paramparça gırtlığımdan bir ses çıkarmaya çalıştım. Hırıltılı bir sestem başka birşey çıkmadı. Buz torbasının üstünden görebilmek için başımı doğrulttum. Pencerenin dışında bir bulut kümesi, batan güneşin parlak ışınlarıyla parlak bir pembeye bürünmüş, batıya doğru tüm gökyüzünü kaplıyordu. Ateş nöbetinde kısa bir an, neyin gerçek olduğunu bilemedim. Babam bizi gerçekten terk edip yeni bir aile kurmuş muydu? Sonra annemin İngilizce dersleri, okul bahçesini örten saf, derin beyaz kar, o gün eve ateşler içinde yürürken sokak lambalarının çevresindeki titrek haleler. Bana fazla geldi.

Ablamın tahmini doğru çıktı ve gripten kurtulduktan sonra bile sesim geri gelmedi. Ama annemle ablam huzursuzlanıyordu, doktor da onlara bunun psikosomatik birşey olabileceğini ima etti elbette. Doktorun muayenehanesinden eve gelirken annemin gözleri dolup durdu. Hepimizin sınırları bozulmuştu belli ki, kendi bedenlerimiz üstündeki kontrolümüzü yitirmekten dehşetli korkuyorduk.

İlk başlarda sesimi yitirdiğim için kendimi mahvolmuş hissettim, ama annem biraz sakinleşince ve bana da sakin olmamı öğütleyince moralim düzeldi. Gündüzleri okula gitmek yerine evde oturuyordum. Evden yalnızca sabahları erkenden ve akşamları karanlık çöktükten sonra çıkıyordum.

Sesi olmayan insan, dil yetisini de yavaş yavaş yitiriyor. İlk iki gün, düşünme biçimim eskisi gibiydi. Ablam ayağıma bastığında, sözcüklerle düşünüyor, “aahh!” diyordum içimden. Daha önce gittiğim bir yer televizyonda çıktığında, konuşabilsem o sırada ağızımdan çıkabilecek sözcükler neyse onlardan oluşuyordu düşüncelerim – “Aa, ben burasını biliyorum. Bunu ne zaman çekmişler acaba,” gibi.

Ama bir süre bu sözcükleri konuşamayınca, kafamın içinde birşeyler değişti. Sözcüklerin ardında yatan renkleri görmeye başladım. Ablam bana iyi davrandığında parlak pembe bir ışık görüyordum. Annemin bize İngilizce öğretirkenki sözleri ve hareketleri altın rengiydi; kedimiz yanımdan geçerken eğilip onu okşadığımda avucumdan parlak sarıya çalan bir kavuniçi geliyordu.

Böyle yaşamak, dilin aşırı kısıtlı birşey olduğuna ikna etti beni. O sıralarda ufacak bir çocuktum, bir kez sese ya da yazıya döküldüğünde sözcüklerin nasıl kontrolümüzden çıktığı konusunda yalnızca sezgisel bir kavrayışım vardı. Dil hakkında ilk kez o zaman derin bir merak duydum, hem tek bir anı, hem de bütün bir sonsuzluğu kapsayan bir araç olduğunu da o zaman anladım.

Aynı şekilde aniden geri geldi sesim. Yağmurlu bir akşamüstü, ablamla yemek masasında oturmuş, annemin gelmesini bekliyorduk. Hafif dalmıştım otururken, tam uyuyor sayılmazdım, ablamın dergi okumasını izliyordum. Sayfaları birbiri ardına çeviriyordu, musluktan damlayan suyun düzeni ve ritmiyle. Komşunun televizyonunun sesi, yağmurun sesine karışıyordu. Odanın pencereleri buğulanmıştı ve içerisi çok sıcaktı.

Annemin nasıl eve geleceğini, iki elinde alışveriş torbaları olacağını düşünmeye başladım. Biraz yorgun gözükecekti, ama hemen mutfağa gidip bize akşam yemeği hazırlamaya koyulacaktı. Kahvaltıdan arta kalan miso çorbası, süpermarketin şarküterisinden aldığı balık ya da tavuk, annemin özel salatası ve meyve. Pişen pirincin kokusunu neredeyse duyabiliyordum. Sonra bize getirecekti yemekleri. Yedikten sonra İngilizce çalışacaktık, televizyon seyrettikten sonra banyo yapacaktık, sonra da bizi yatıracaktı. Ben uykuya dalarken yan odadan onun terliklerinin sesini duyacaktım.

Sıcak, mutlu bir yuvaydı. Büyük bir aileymiş gibi güvenliydi, oysa yalnızca üç kişiydik.

“Sonra ablam bana dedi ki, “Uyudun mu Kazami?”

“I-ıh,” diye yanıtladım.

Konuşmaya çalışmış ve başarmıştım. Sesim çok garip çıkmıştı çünkü çok uzaklardan geliyormuş gibiydi. Özlediğim bir sestiyine de.

“Kazami, birşey mi dedin sen?” dedi ablan hayretle.

“Galiba,” dedim büyük bir dikkatle.

Yani bunca zaman boyunca aslında konuşabiliyor muydun?”

“Hayır, gerçekten konuşamıyordum.”

“Nasıl bir duyguydu? Zor muydu?”

“Yoo. Sonunda bazı şeyleri anlamaya başlıyormuşum gibiydi.”

Anımsadığım kadarıyla, sesimin gerçekten geri geldiğinden emin olmak için durmaksızın konuştuk.

***

Otohiko’ya dedim ki, “sesim geri geldiğinde sanki bütün aile bir tür sonu gelmez geceden sağ çıkmış gibiydi. Yani, bunu o zaman fark etmemiştik ama, daha sonra anladık.”

“Evet, benim ailemde olanlara benziyor aslında. Okula gitmeyi reddettim. Gidiyormuş gibi yapıp yarı zamanlı bir işe gidiyordum aslında. İşe girebilmek için yaşım hakkında yalan söylemişim,” diye açıkladı. Sonunda ne dolaplar çevirdiğimi anladılar ve başım büyük belaya girdi. Büyükbabamlara ilk kez o zaman gerçekten yakın hissettim kendimi.”

“Sahiden mi?” dedim. “Çok garip. Bir hikaye kahramanıyla oturuyorum sanki.”

“Kim, ben mi?”

“Gerçek hayatta yalnızca okuduklarımdan tanıdığım bir karakterle tanışmak gibi.”

Güldü. Biraz duraksadıktan sonra, “Shoji kendini öldürmüştü, değil mi?” dedi.

“Evet. *K.N.*’yi çevirirken hem de.”

“Siz o sırada hala birlikte miydiniz?”

“Evet.”

“Vay canına.”

“Ama siz ikiniz ona doksan sekizinci öyküyü verdiniz diye değil.”

“Verdiğimizi sana söyledi mi?” Otohiko’nun gözleri büyüdü.

“Söyledi, metnin Takase’nin varislerinden geldiğini söyledi. O öyküyü de Japoncaya çevireceğini ve hepsini Japonya’da yayımlatacağını da söyledi.”

“Yazık,” dedi Otohiko. Birşeyler gizliyormuş gibiydi, ama sırrının ne olduğunu öğrensem bile Shoji geri gelecek değildi. Konuyu uzatmadım.

“Yayıncılar artık ilgilenmiyor.” Gülümsedim. “Kitap lanetli.”

“Öyle olmalı. Japoncaya çevirmeye kalkışan üç kişi de öldü. Bunu biliyor muydun?”

“Biliyordum. Önce çeviriye ilk başlayan üniversite hocası, sonra onun asistanı, sonra da Shoji, değil mi? Hepsi de intihar. Nasıl oluyor?”

“Büyük olasılıkla Takase’nin İngilizcesini Japoncaya çevirme süreciyle ilgili birşey. Hatta Saki tam da bu sorunun yanıtını araştırıyor. Keşke herkes bu kitabı ve onunla bağlantılı insanları artık unutsa. Bu kitabın cazibesine kapılanlar, kitabı çevirmek isteyenler, hepsi aslında ölmeyi istiyor. Kitap onları çağırıyor.”

“Korkutucu bir bakış açısıymış,” dedim.

“Niye ki? Sen kitabı seviyor musun?” diye sordu.

“Evet, çok ilgi çekici buldum.”

Kitabı defalarca okumuştum. Her okuyuşumda kalbimde yoğun, sıcak bir sıvının kaynadığını hissediyorum. Bedenime yeni bir evren giriyor, içimde kendine ait bir yaşam başlatıyor. Shoji'nin ölümünün üstünden çok geçmeden ben de *K.N.*'nin bazı bölümlerini çevirmeyi denedim. Kitabın kendisi yüzünden mi, yoksa geçirdiğim dönemin zorluğundan mı bilmiyorum, dehşete kapıldım. O İngilizceyi ne zaman Japoncaya çevirmeye kalksam, kara bir buhar ciğerlerime doluyordu. Bu hissi bir türlü atamadım kafamdan. Giysilerinizle okyanusa girmek gibiydi, dalgalar size çarpar, ufka doğru yüzer4sınız, hiçbir şey sizi tutmaz. Islak giysilerinizin üzerinize yapışma hissi gibi. Neyse ki o sıralarda hala küçük bir lise öğrencisiydim de kitabı çevirmeyi bıraktım. Bırakmak, sağlıklı bir beynin göstergesiydi – sanırım.

Çeviriyi yaparken hissettiklerimi anlatacak uygun bir metafor ne olabilir? Rüzgarda salınan altın renkli pampa otlarıyla kaplı sonsuz bir çayır, ya da derin, parlak bir okyanusun dibindeki mercanlar. Canlı yaratıklara bile benzemeyen, hepsi birbirinden parlak tropikal balıklardan oluşan koca bir sürüyü gördüğünüzde hissettiğiniz mutlak durgunluk.

Kafanızın içinde böyle bir dünyayla pek uzun yaşayamazsınız. Otohiko'ya bakınca, babasının kapıldığı hüznü düşündüm.

“Japonca garip bir dil. Gerçekten öyle. Bu daha önce söylediklerimle çelişiyor gibi gözükabilir, ama Japonya'ya geldiğimden bu yana çok uzun bir süre yaşamış gibiyim. Dilin kendisi bile nasıl düşündüğünü etkiliyor. Babamın gerçekten de Japon olduğunu ve İngilizce yazarken bile asıl temelini Japonca olduğunu anlamam için burada yaşamaya başlamam gerekti. Birileri onun İngilizcesini Japoncaya çevirmeye kalkışınca öyle korkunç şeyler olmasının nedeni bu. Babamın duyduğu güçlü sıla hasreti, metne tamamen içrik. En başından Japonca yazmalıydı bence.”

Söylediklerinin çoğuna ben de katılıyordum, her ne kadar açıklaması biraz karışık idiyse de.

“Romancı olmak istiyor musun?” diye sordum.

“Eskiden isterdim, ama artık istemiyorum,” dedi.

“Doksan sekizinci öykü hakkında ne düşünüyorsun?”

Otohiko'nun kafası karışmış gibiydi. “Nasıl yani?”

“Yani işte ensest hakkında ya, baban acaba gerçekten kız kardeşine aşık mıydı diye merak ettim.”

Otohiko hiç duraksamadanü “Kesinlikle,” dedi. “Yani ben pek yakınında değildim, ama adamın deli olduğu belliydi.”

Doksan sekizinci öykünün konusu gerçekten de buydu. Hikayenin ana kahramanı boşanıyor ve çılgın bir bekar hayatı sürmeye başlıyor. Sonra şehrin kenar mahallelerindeki barlardan birinde tanıştığı yeniyetme bir kıza aşık oluyor. Kızın kendi öz kızı olduğunu ancak onunla birkaç kez yattıktan sonra anlıyor. O aşamada çoktan kızın büyüleyici cazibesine kendini kaptırmış durumda.

“Tabii biraz *Lolita* var içinde, ama hepsi bu değil. Hikayenin sonu gerçekten büyüdü, aldıkları onca hap ve alkol yüzünden belki de. Kızın insani olmayan güzelliğinin betimlemelerini özellikle beğendim. Bana Doyle’un denizkızı resmini anımsattı,” dedim.

Otohiko’nun yüzü kızardı biraz, ama babasını övdüğümü duyunca mutlu bir şekilde başını salladı. Demek herşeye rağmen gurur duyuyordu.

“Japonya’daki insanların bu öyküyü okumasını isterdim.”

“Sanırım Saki –kız kardeşim- bir gün çevirecek. Ne zamandır istiyor,” dedi. “Kazami, sende doksan sekizinci öykünün metni var mı?”

“Var, Shoji’dan hatıra olsun diye vermişlerdi.”

“Dikkatli ol, çünkü birileri o metnin peşinde.”

“Kim? Kız kardeşin mi?” diye sordum şaşkınlıkla. Neden dikkatli olmam gereksindi ki?

“Hayır, o değil. İsteseydi gelip kopyasını almak için izin isterdi. Benim dediğim, kafayı bu kitapla gerçekten bozmuş bir kadın. Doksan sekizinci öykünün bir kopyası zaten var onda, ama var olan bütün kopyaları toplamak istiyor.”

“Senin arkadaşlarından biri mi?”

“Yakın zamana kadar birlikte yolculuk ediyorduk. Benimle birlikte Amedrika’dan Japonya’ya geldi. Senin hakkındaki herşeyi biliyor gibi.”

Gülümsedim. “İnsanları takip eden biriyle mi birlikteydin?”

O da gülümsedi. “Evet, kendini tutkunun dalgalarına bırakanlara bayılırım.”

“O da Takase’nin oğluna aşıkta herhalde.”

“Değil mi, ben de hikayenin o kısmını severim.”

“Tuhaf adamsın Otohiko.”

“Seni çok uzun zamandır tanıyor gibiyim. Çok garip.”

“Ama zaten uzun zamandır tanıyoruz birbirimizi.”

“Doğru. İkimiz de bu kitap hakkında uzun uzun düşündüğümüz için pek çok ortak noktamız var. Seninle konuşmak çok kolay.”

“Kitabı hala arada sırada düşünüyorum,” dedim.

“Aa, ben de. Herhalde hemen her gün. Benim fiziksel bir parçam gibi, bir tür lanet bu,” diye mırıldandı Otohiko. Sözleri beni etkilemişti.

Yakında yeniden buluşmaya karar verdik ve ayrılmadan önce adreslerimizi değiş tokuş ettik.

* * *

Onu zaman zaman hala düşünüyorum. Shoji’yi yani. Ona aşık olduğumda lisedeydim. Deli gibi, şiddetle aşıkta birbirimize, tamamen kaybetmiştik kendimizi. Şimdi bile onunla neredeyse her gün birlikte olduğumu, evinde öylesine takıldığımı, ya da bazen çeviride yardım ettiğimi anımsıyorum. Shoji benimle olmaktan kesinlikle mutlu gözüküyordu. Bu tartışmasız doğru.

Ama daha biz tanışmadan önce içinde birikmeye başlayan yorgunluğu, yaşamının getirdiği karmaşıklıklardan doğan bıkkınlığı azaltmak için pek birşey yapamıyordum. Kişiliğinin büyük bir kısmını oluşturan karanlığı, o çok çekici bulduğum siyahlığı gerçek anlamıyla anlayamıyordum. Tanıştığımız andan itibaren ben, onun ruhu olan boşluğa, ışığın kararmaya başladığı bir odaya girmiş bir kelebektim. Benim gibi bir değişikliği hoş karşılamış olabilirdi, ama aslında varlığım onun kafasını karıştırmaktan öteye gidemedi, çünkü karanlığına anlık gün ışığı çakmaları getirmiştin.

O yüzden artık Shoji'yi hayal ettiğimde, yanında hep şimdiki ben oluyor. Benim açımdan bu yalnızca bir ukde: eğer yetişkin ben onunla tanışabilseydi, ilkgençlik çağındaki bir kızın parıltısı yerine yaşamına sevinç ve huzur getirebilirdim. Kimbilir, belki bu da boşuna olurdu, ama yine de böyle pişmanlıklarım var işte. Keşke onunla yeniden tanışabilsem. Bu tek umudumdu benim. Ama belki de yapabileceklerimi abartıyorumdur.

Ne var ki başkaları, intihar edenlerin cennete gidemeyeceğini, sonsuza dek sefil bir durumda kalacaklarını söylediğinde, neredeyse aklımı kaçıyorum. Böyle saçma laflara karşı bile çıkamadan, gülümseyen yumuşak yüzü gözümün önünde beliriveriyor. Beni dışlayan, herkesi dışlayan o gülümsemesi.

Öldüğü günün sabahı Shoji'deydim. Tıpkı bugünkü gibi güzel bir erken yaz sabahıydı, açık perdelerden içeri dolan yaz güneşinde bir rüya görüyordum.

Shoji genellikle benden önce kalkardı. Okula gitmem gerektiği için saat sekiz civarında zorla yataktan çıkardım. Shoji o sırada çoktan bilgisayarının başına oturmuş, yazmaya başlamış olurdu. Parmaklarının klavyedeki tıkırtısını, yoğunlaşma halini severdim, bana çocukluğumu ve annemi anımsatırdı çünkü.

Shoji benden on yedi yaş büyüktü ve ondaki dinginlik, benim taşan ergenlik enerjim üstünde sakinleştirici bir etki yapıyordu. Birlikte olduğumuzda hep çok sessiz olurdu. Gülüyor olabilirdik, oynuyor olabilirdik, ama hep bir sakinlik olurdu. Mesela uyuyakalsam ve okula geç kalacağımı bilse bile beni uyandırmazdı. Okulu kırmaya karar verdiğimde de Shoji beni evinden kovalamazdı. Öyle bir adamdı o.

O sabah farklıydı ama. Çalar saat beni uyandırdıktan sonra dönüp baktım ve Shoji'yi yanımda uyur buldum, yüzü solgun ve durgundu. Gözlerinin altında kara halkalar vardı ve kısa kısa nefesler alıyordu. Daha yalnızca on sekiz yaşındaydım ve Shoji'yi öyle görmek yüreğimi parçalıyordu. Battaniyeyi yavaşça üstüne örtüp yataktan çıktım. Okul üniformamı üstüme geçirdim, bir bardak da süt içtim. Bu en sessiz sabahımızda, odanın havasında bir farklılık vardı.

Sonra kol saatimi bulamadım. Kısa bir aramadan sonra vazgeçtim ve Koji'nin saatini ödünç almaya karar verdim, masasının üstünde duruyordu. Bileğime taktığımda beş kiloymuş gibi geldi, siyah yüzünü kaplayan cam da buz gibi parlıyordu. Benim olmayan bir evde, tek başıma öylece dururken çok bunaldım, neredeyse kendi evimi özleyecektim.

O sabah, herşey çok hareketsizken –hem evde, hem de dışarıda- ve çok sessizken, Shoji'nin soluğunu odanın öbür ucundan duyabiliyordum. Kaskatı bir şekilde, sakarca hareket ediyordum ve boğulacak gibiydim. Doksan sekizinci öykü çevirisinin kağıt çıktıları bilgisayar masasının üstündeydi. Elime aldığımda, öykünün yalnızca yarısının olduğunu fark ettim. Bu şaşırttı beni, çünkü Shoji bana hepsini çevirmeyi bitirdiğini söylemişti. Sonra, önceki gün, çok bunalmış ve bir türlü doğru dürüst çeviremediğini söylemişti. Masasının başında dikilmişken tüm çeviriye baştan başladığını anladım. Kendilerini öldüren öbür iki çevirmeni anımsadım ve sırtımdan aşağı bir ürperti yayıldı.

Masasındaki not kağıtlarından birine şunları yazdım:

Çevirini bitirir bitirmez deniz kıyısına gidelim, iki hafta önce yaptığımız gibi. Erken gideriz, mayolarımızı orada giyeriz, kumda güneşleniriz. Konuşuruz bol bol, herşey hakkında. Çok eğlenceli olur. Haaa, bir de saatini ödünç aldım. Yakında getiririm.

Notumu okuduğunda aklına okyanus kokusu ve dalga sesi gelir diye umuyordum. Belki denize gitme fikri hoşuna gider, birlikte olabilmemiz için işini bir an önce bitirirdi. Hissettiğim şey kıskançlıktan çok korkuydu. Düşmanım olan gizli bir karanlığa karşı yazmıştım o notu.

Aşık olduğumuzda birlikte gördüğümüz herşeyi anımsamasını istiyordum: gece sarılışlarımızın ıslak sıcaklığı, şafak vakti beni kapıya kadar geçirip uykulu uykulu taksiye bindirdiği sırada binalardan yansıyan kavuniçi gün ışığının güzelliği; gözyaşları; avuçlarımızın sıcaklığı; o günlerin baştan çıkarıcı kokuları. Bir aşk ilişkisinin son aşamalarında, sevgilisi tarafından terk edilmek üzere olan bir kadın gibi beynimi zorluyor, birşeyler bulmaya çalışıyordum.

Onun için endişeleniyordum, o yüzden öğle teneffüsünde okulun yakınındaki bir telefonda arayayım dedim.

“Alo.” Sesi gayet iyi geliyordu.

“Okuldan arıyorum,” dedim, epey rahatlamıştım. Okulun bahçesinde bağırıp çağıran çocukların, yüzme havuzunu temizleyen ve birbirlerine su sıçratan öğrencilerin seslerini duyabildiğini biliyordum. Güldüm ve “Ne gürültülü, değil mi?” dedim.

“İnanılmaz,” diye yanıtladı Shoji. Yemek yedin mi sen bakalım?”

“Okul yemekhanesinde yemek zorunda kaldım, dün gece evde değildim ya.”

Güldü. “Sen gerçekten de lise öğrencisisin, değil mi?” Gıpta ediyormuş gibiydi. “Not için teşekkürler.”

“Bir iki gün içinde uğrarım.”

“Tamam.”

Arkamdaki okul bahçesi, öğrencilerin bağrıışmaları ve gülüşmeleriyle dolup taşıyordu. Çok mutlu ve yaşam doluymuş gibi geliyorlardı bana, bütün gün tek boş zamanları olan otuz dakikalık öğle teneffüsünde ne yapacaklarını şaşırılmışlardı sanki. Sesleri her yanı kaplıyor, enerjileri çevremde patlayıp duruyordu. Başımı kaldırıp göz alıcı mavilikteki yaz göğüne baktım. O parlak öğleden sonrasında ışık ve gölge, sokakta yarışıyordu.

“Sonra konuşuruz.”

“Görüşürüz.”

Telefonu kapattık. Son konuşmamızdı bu. Birbirimizden ne kadar uzakmışız o sırada, telefonun iki ucunda, cennetle cehennemden bile daha uzak ve karmakarışık. Onu ne kadar sevdiğimi söylemedim, denemedim bile, bu mesajı iletme ya da almak için, hatta bilmek için bir araç da yoktu ayrıca.

Birbirine aşık olan insanlar arasında bu tür şeyler olduğunu söylerler, ama ben böylesi bir boşluğun gerçekten var olduğunu şahsen bilmiyordum. Bu hikayelerin başka bir dünyaya, çok uzun zaman öncesine, ıssız bir çölde geçen umutsuz aşk masallarına ait olduğuna inanmak istiyordum. Şimdi böyle şeyler olamazdı. Bu da benim ütopyamdı işte.